

**Konkurs za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora
iz oblasti ekonomije i održivog razvoja**

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na osnovu priložene dokumentacije konstatujem da kandidat, prof. dr Igor Lukšić, vanredni profesor, ispunjava sve formalne uslove predviđene članom 73. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list, Crne Gore", br. 44 od 21. oktobra 2014, 52/14, 47/2015, 40/2016, 42/2017, 71/2017, 55/2018 i 3/2019), odnosno Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje Crne Gore iz aprila 2019.godine, Pravilnika Senata UDG-a o opštim uslovima za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Donja Gorica (UDG) br. 29/11 od 23.03.2011. godine i Pravilnika o uslovima, kriterijumima i postupku za izbor u akademska zvanja na Fakultetu za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerziteta Donja Gorica, od 11.4.2022. godine. (www.udg.edu.me).

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat, prof. dr Igor Lukšić je osnovnu i srednju skolu završio u Baru. Ekonomski fakultet u Podgorici upisao je 1994. godine. Diplomirao je na smjeru “Preduzetništvo” juna 1998. godine. Iste godine upisuje Postdiplomske studije “Preduzetnička ekonomija”. Magistrirao je u oktobru 2002. godine odbranivši magistarsku tezu “Spontani poredak i tranzicija”. Nakon toga široko polje svojih stručnih i istraživačkih interesovanja usmjerava prema različitim aspektima tranzicione ekonomije. U septembru 2005. godine je, na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, odbranio doktorsku tezu „Tranzicija – proces ostvarivanja ekonomskih i političkih sloboda“ čime je stekao titulu doktora ekonomskih nauka.

Pohađao je više specijalističkih kurseva poput boravka na Diplomatskoj akademiji u Beču na jesen 1999. godine ili Harvard Kennedy školi mart-april 2019, kao i seminara i učestvovao na mnogim konferencijama. Objavio je značajan broj radova u zemlji i u inostranstvu.

Na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore predavao je od 2004-2007.godine na Katedri za preduzetničku ekonomiju.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Istraživački opus kandidata prof. dr Igora Lukšića je bogat po sadržaju i aktuelnosti tema koje obrađuje u svojim radovima, ali i po broju objavljenih radova. Njegova naučno-istraživačka interesovanja su usmjerena u više pravaca. Pored istraživanja iz oblasti ekonomsk tranzicije, ekonomskih sloboda sa teorijskog i empirijskog aspekta, njegovi istraživački interesi su usmjereni i na ekonomsku teoriju i ekonomsku istoriju, kao i na oblast javnih finansija. Pored ovih tema bavi se pitanjima održvog razvoja i ekonomskim integracijama. U izradi radova na ove teme kolega Lukšić saraduje kako sa domaćim tako i inostranim autorima.

Među radovima u kojima je istraživačka pažnja kolege Lukšića koncentrisana na pitanja javnih finansija nailazi se na rad *Innovative financing of the sustainable development goals in the countries of the Western Balkans*, objavljen u renomiranom časopisu Energy, Sustainability and Society sa koautorima Boskovic B., Novikovom A. i Urbensky R. u kojem se razmatraju modaliteti novih oblika obveznica poput takozvanih zelenih, socijalnih ili obveznica održivosti a sve u kontesktu strukturnog problema javnih finansija odnosno javnog duga zemalja Zapadnog Balkana a s druge potrebama dekarbonizacije ekonomskog sistema. Ovi novi oblici zaduživanja se dovode u vezu sa već postojećim oblicima finansiranja ekoloških investicija poput swap-ova javnog duga kroz postojeći mhanizam Pariskog kluba i nudi dodatna inovacija veze sa predpristupnim fondovima Evropske Unije, IPA sredstvima koja se koriste i za direktnu budžetsku podršku. Obvznice koje bi u prospektu sadržale „zelene“ ciljeve bi se dijelom vraćale i iz IPA sredstava pa bi na taj način došlo do podsticanja zelene tranzicije uz poboljšanje izgleda kada je javni dug u pitanju.

Pored ovog rada kandidat Lukšić je i koautor rada koji se bavi sistemskim konvergencijama u različitim djelovima svijeta kada su pojedini regulatorni zahvati u pitanju, prije svega oni koji se odnose na lakoću poslovanja poput indikatora registrovanja novog biznisa, što je tema koja se obrađuje u okviru rada pod nazivom *Some evidence of the regularoty convergence* objavljenog u još jednom renomiranom časopisu Economic Letters sa koautorima Simeonom Djankov i Evom Zhang, a na bazi sprovedenog ekonometrijskog istraživanja. Među radovima objavljenim u prethodnih nekoliko godina, nalaze se i tekstovi koji se bave skorim i veoma aktuelnim temama poput rada *Covid 19 - Can Montenegro reshape its economy?*,

publikovanog od strane Aspen instituta iz Njemačke kao poglavlja u monografiji koja obrađuje načine na koji su zemlje regiona reagovale u slučaju epidemije Covid19.

Osim ovih tema prisutni su i radovi povezani sa ranijim istraživanjima kolege Lukšića koji se tiču pitanja tranzicije, kako generalnog fenomena u radu *On the lost purpose of transition* koji naglašava da je cilj tranzicije bio jačanje tržišne ekonomije i povećanje ekonomskih sloboda pojedinca koje uz vladavinu pravu predstavljaju istorijski potvrđen okvir za razvoj ekonomije, tako i pojedinačnih tranzicionih procesa u okviru rada *Transition in Montenegro: the making of a state*, u idanju američkog libertarijanskog časopisa Cato Journal-a.

Iz ovog kratkog preglednog ostvarta na dio bibliografije prof dr. Igora Lukšića vidi se interes za istraživanjima u različitim društveno ekonomskim poljima.

STRUČNI RAD

Prof. dr Igor Lukšić je član Komisije za doktorske studije i Komisije za postdiplomske studije Univerziteta Donja Gorica, kao i uređivačkog odbora časopisa "Preduzetnička ekonomija".

Aktivan je član nekoliko stručnih tijela, udruženja i institucija poput Odbora za ekonomske nauke i demografiju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Savjetodavnog odbora Instituta Boris Mints Univerziteta Tel Aviv, Senior Peace Fellow PILPG iz Vašingtona, Leadership Council Western Balkans Sustainable Development Network Solutions, Nizami Ganjavi International Centre-a i drugih tijela.

Kolega Lukšić je bio vodeći autor projektne studije rađene u saradnji sa Marijom Orlandić pod pokroviteljstvom UNDP-a u Crnoj Gori, koja se bavila procjenom uticaja Covid-19 na poslovni sektor i perspektivama rasta crnogorske ekonomije, rađene 2020 godine. Niz zapažanja i preporuka datih u ovom stručnom radu zasnovanom na prethodno sprovedenom empirijskom istraživanju može biti upotrebljiv za kreatore ekonomske politike na dugi rok.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Svoje pedagoške kvalitete prof. dr Igor Lukšić potvrđuje u okviru nastave na nekoliko fakulteta Univerziteta Donja Gorica na kojima je angažovan u nastavi. Njegov pedagoški rad karakteriše odgovoran odnos prema svim obavezama u nastavi, profesionalna saradnja i

posvećenost studentima uz obostrano uvažavanje. Interaktivne metode koje koristi u nastavi omogućavaju efikasno prenošenje znanja u cilju ohrabivanja studenata da razvijaju kritički sud prema različitim društveno ekonomskim fenomenima.

Na predmetima koje predaje koristi se referentna međunarodna literature. To omogućava da studenti stiču znanja, vještine i sposobnosti koje ih čine konkurentnim na globalnom tržištu.

Prof. dr Igor Lukšić je i gostujući predavač na Univerzitetu Masaryk iz Brna, Republika Češka na master programu iz oblasti održivog razvoja.

U periodu od posljednjeg izbora u zvanje, kolega Lukšić bio je ili je i dalje mentor u izradi 7 magistarskih radova, kao i jednog specijalističkog dok je učestvovao u radu većeg broja komisija za odbranu magistarskih i specijalističkih radova.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

Djelatnost	Broj bodova
NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST**	54
<i>Radovi u renomiranim časopisima</i>	30
PEDAGOŠKA DJELATNOST	21
UKUPNO	75

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu prethodno izrečenog kandidat, prof. dr Igor Lukšić ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor iz oblasti ekonomije i održivog razvoja, predviđene članom 73. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list, Crne Gore”, br. 44 od 21. oktobra 2014, 52/14, 47/2015, 40/2016, 42/2017, 71/2017, 55/2018 i 3/2019), odnosno Mjerila o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje Crne Gore na sjednici iz aprila 2019.godine, Pravilnika Senata UDG-a o opštim uslovima za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Donja Gorica (UDG) br. 29/11 od 23.03.2011. godine i Pravilnika o uslovima, kriterijumima i postupku za izbor u akademska zvanja na Fakultetu za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerziteta Donja Gorica, od 11.4.2022. godine. (www.udg.edu.me).

Imajući u vidu rezultate koje je kandidat postigao u nastavnom, naučno-istraživačkom i stručnom radu, sa zadovoljstvom predlažem Naučno-nastavničkom vijeću Fakulteta za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis i Senatu Univerziteta Donja Gorica da prof. dr Igor Lukšića izabere u zvanje redovni profesor za oblast ekonomije i razvoja

Donja Gorica, 27.01.2023.

RECENZENT

Prof. dr Maja Drakić, redovni profesor
Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis,
Univerzitet Donja Gorica